

HAAKSBERGEN; BUURSERZAND

BUURSERZAND

ROUTE 18 km

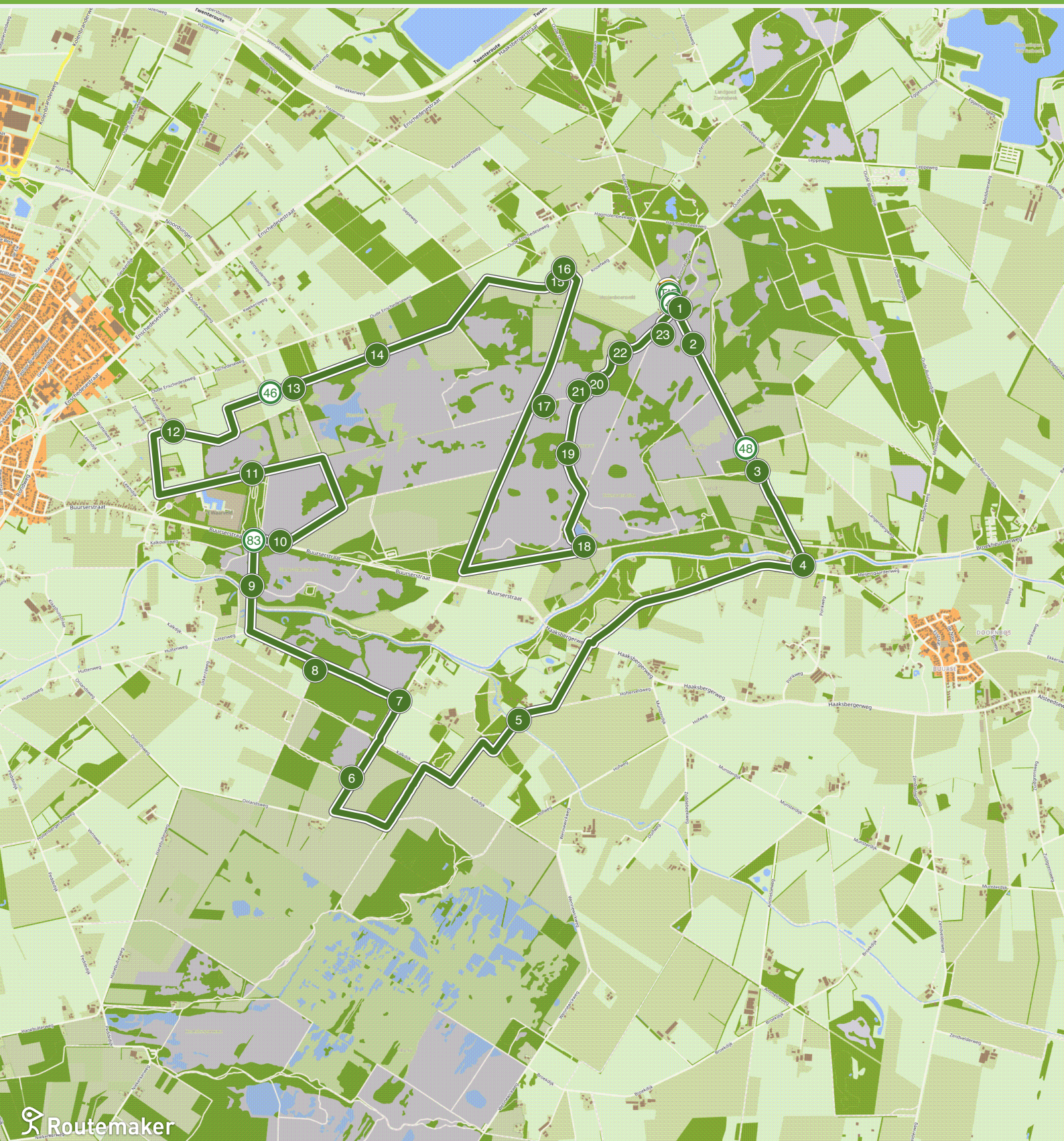

Mooie fietsroute in natuurgebied Buurserzand van Natuurmonumenten. Je fietst onder andere langs het Buursermeertje, de Harrevelderschans en Bommelas. Informatie over de geschiedenis van het Buurserzand vind je in het Informatiecentrum de Wakel van Natuurmonumenten.

Route gemaakt door routevrijwilliger Gerard Vaanhold. Bronnen: o.a. informatiepunt De Wakel en website Natuurmonumenten.

Haaksbergen; Buurserzand

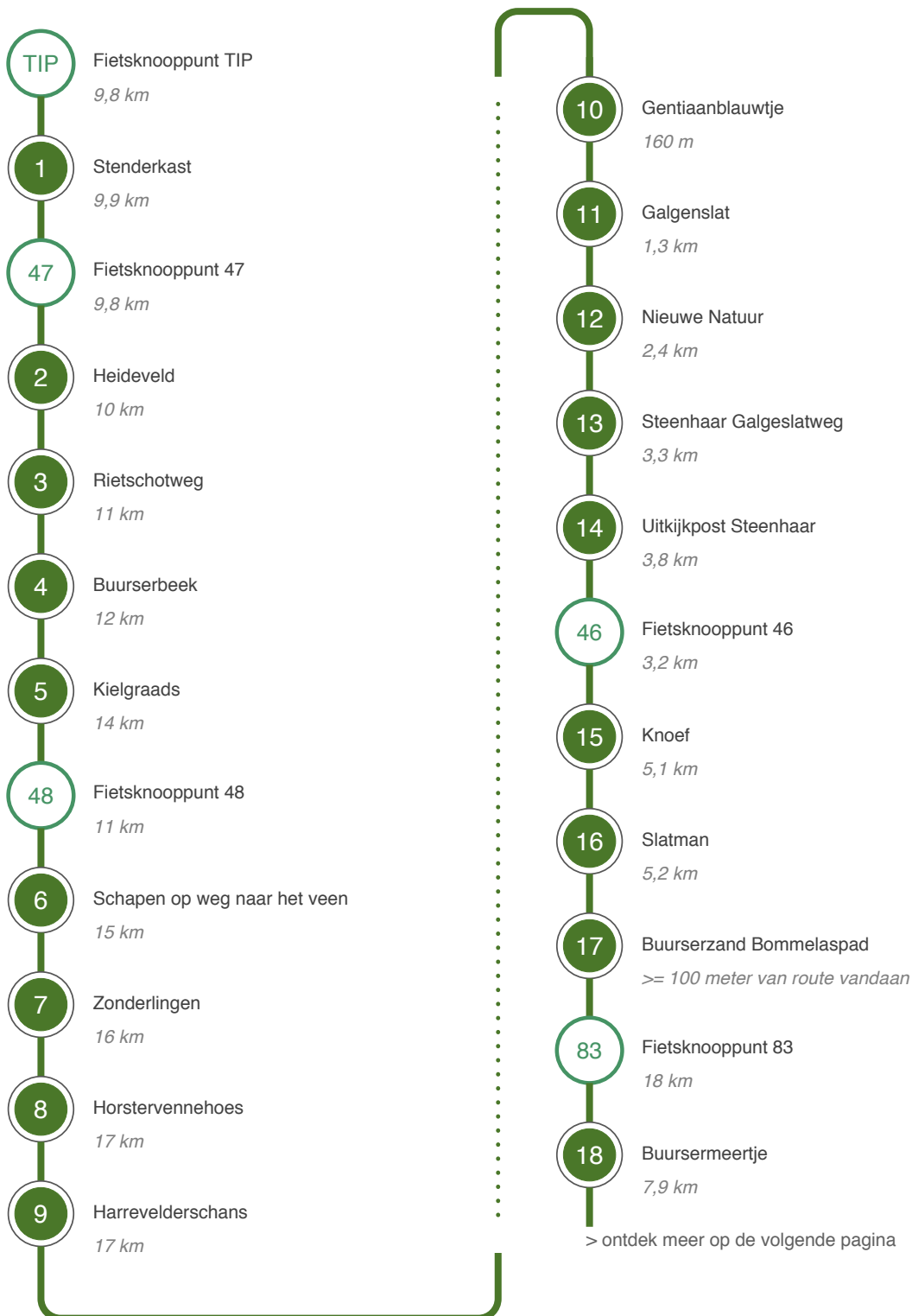
Buurserzand

Haaksbergen; Buurserzand

Hoe kom ik bij het startpunt?

Adres Infocentrum De Wakel Stendermolenweg 9, 7481 PR Haaksbergen Met de auto volg de borden naar de parkeerplaats Molenbelt.

Vervolg route

Einde van de route

Haaksbergen; Buurserzand

18 km

1

Stenderkast

Stenderkast

Deze stenderkast stond voorheen bij het erve Wissink in Usselo. Aan het begin van deze eeuw verkeerde de molen zodanig in staat van verval, dat tot afbraak besloten werd. Gelukkig trok Bernard Jan van Heek zich het lot van de molen aan, kocht hem en liet hem overbrengen naar het Buurserzand.

Terug in Usselo

Inmiddels is de Stenderkast teruggeplaatst aan de Enschedesestraat in Usselo; de plek waar hij oorspronkelijk in 1802 is gebouwd.

2

Heideveld

3

Heideveld

Op deze route kom je veel van deze heidevelden tegen en vooral in augustus, wanneer de heide in bloei staat, is dat prachtig om te zien.

Rietschotweg

Messerschmitt

Op 20 februari 1943 vond hier op de hoek Stendermolenweg/Rietschotweg in Buurse een crash plaats van een Duits vliegtuig van het type Messerschmitt BF-110/F4.

Twee bemanningsleden sneuvelden: piloot Leutnant Norbert Budde en marconist gefreiter Karl Roth.

4

Buurserbeek

Buurserbeek

De Buurserbeek heeft zijn oorsprong in Duitsland waar hij de AA wordt genoemd. Na Haaksbergen wordt de naam gewijzigd in de Schipbeek. Oorspronkelijk liep de beek door het centrum van Buurse.

5

Kielgraads

Kielgraads

Kielgraads was een kluizenaar die ooit hier woonde in een holwoning. De dagloner werkte bij de boeren in de omtrek en kon zo aanschuiven voor de maaltijd. Hij maakte ook zijn eigen liedjes.

6

Schappen op weg naar het veen

Schappen op weg naar het veen

Schappen op weg naar het Haaksbergseveen.

Bij deze locatie hoort een videofragment. Bekijk dit via de website of de mobiele app.

7

Zonderlingen

Potjes en Pannetjes

Aan de Laakmorsweg 7 stond aan de overkant deze hut van blik. De eigenaar ging langs de boeren en repareerde ijzeren voorwerpen. Zijn buurman was Boeskool-Jans. Ook hij moest de kost verdienen met karweitjes.

Boeskool-Jans

Boeskool-Jans heette eigenlijk Jans Meijerink (1887-1972). Voorheen woonde hij op de boerderij met de uitzonderlijke naam Boeskool. Toen hij daar weg moest, kwam hij samen met zijn echtgenote en 2 kinderen terecht aan de Laakmorsweg.

8

Horstervennehoes

Schaapskooi

Aan de rand van het Haaksbergerveen vind je het prachtige onderkomen van Schaapskudde Haaksbergen. Op het erf 'Horstervennehoes' staat een ruime schaapskooi en een, in oude staat herbouwde, 'schoapschot', ingericht als educatief centrum.

<http://www.schaapskuddehaaksbergen.nl/>
(Schaapskooi)

9

Harrevelderschans

Harvelderschans

In het heidegebied van Haaksbergen bevindt zich een schans uit de Tachtigjarige Oorlog. Het is een eenvoudige veldschans met vaste afmetingen, ook wel Duitse schans genoemd. In de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) kwamen de Nederlanden in opstand tegen de katholieke Spaanse overheersers.

Gentiaanblauwtje

Buurserzand

Het Buurserzand is een prachtig nat heidegebied met vennetjes, stuifzandheuvelds en bos. Op deze vochtige heide groeit het zeldzame plantje 'klokjesgentiaan'. Het gentiaantjeblauwtje is een vlindersoort die de gentiaanplant nodig heeft voor haar voortplanting.

Gentiaanblauwtje

Door het verdwijnen van natte heide heeft deze vlinder het moeilijk in Nederland. Natuurmonumenten (beheerder van Buurserzand) treft maatregelen om de heide in stand te houden. Zo wordt o.a. jonge aanplant verwijderd. Inmiddels is het gentiaanblauwtje hier weer in flinke aantallen te vinden!

Galgenslat

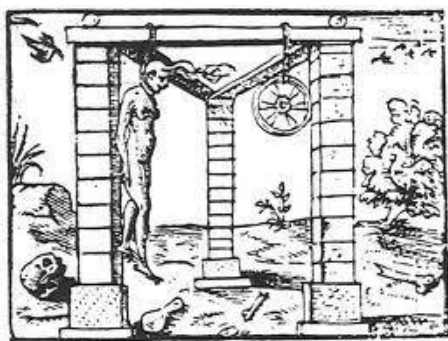

Galgenslat

Het Galgenslat ligt aan de rand van het Buurserzand en bestaat uit heide en bos, met daarin een paar vennetjes (een 'slat' is een waterplas op de heide).

Rechtspraak

Vroeger werd op deze plek recht gesproken. De galg heeft er tot ongeveer 1800 gestaan. De rechtspraak door de Franse onderdrukkers werd in 1795 anders ingericht.

Nieuwe Natuur

Nieuwe natuur Smitterijweg

Aan de Smitterijweg heeft Natuurmonumenten nieuwe natuur aangelegd. De bovenlaag van de grond werd verwijderd zodat de natuurwaarden kunnen verbeteren. Het is een mooie uitbreiding van het Galgeslat geworden.

Steenhaar Galgeslatweg

Steenhaar Galgeslatweg in 2023

Een 'Haar' is een hoge, schrale zandrug in een heideveld. Het vennetje (vroeger groter) bij de Steenhaar is voor sommige omwonenden ook nog bekend als schaatsvijver.

Schaatsen

In de periode 1950 - 1960 is hier veel geschaatst. De samensteller van deze route schaatste hier zelf ook vaak, samen met klasgenoten.

14

Uitkijkpost Steenhaar

Uitkijkpost Steenhaarplassen

Op deze uitkijkpost kun je over de Steenhaarplassen kijken en vogels observeren. Het lijkt soms net een 'startbaan' waar de vogels opvliegen. Er staat tevens een telefoon met het bijzondere opschrift: "Nog even praten tegen een dierbare die gemist wordt, de telefoon neemt je woorden mee".

15

Knoef

De Knoef

Het oude erve De Knoef is nu in bezit van Natuurmonumenten. Een tijd lang woonde hier jachtopziener De Kolk met zijn familie.

16

Slatman

Slatman

Volgens het kadaster stond hier in 1830 nog geen huis. De grond was toen in eigendom van Jan ter Horst uit de Rutbeek. Eerste bewoners waren Derk Belshof en Aleida Lammertink. De laatste bewoners, familie Wielens, kregen de bijnaam Slatman mee.

Buurserzand Bommelaspad

Buurserzand

Het Buurserzand is een nat heidegebied met vennetjes, stuifzandheuvelds en bos. De afwisseling van heide, bos, kleine akkers en stuifzandheuveldjes maakt dit tot een geliefd wandel- en fietsgebied.

Buursermeertje

Buursermeertje

Het Buursermeertje is in het begin van de 20e eeuw in opdracht van textielfabrikant Jan Bernard van Heek, gegraven. Het was zijn plan om hier in het Buurserzand een open museum te realiseren, met onder andere de Stenderkast (molen) en het los hoes, dat je ook tegenkomt op deze route.

Markesteen

Bentheimer Markesteen

Bentheimer Markesteen op een bultje in de Sekmaatsvlakte (Buurserzand) op de grens van de marke Buurse en de marke Haaksbergen en Honesch. De paal staat al vermeld op een kaartje uit 1726 en speelde een belangrijke rol bij een geschil tussen de boeren van Buurse en Usselo.

Heideveld

Heideveld

Heidevelden die in de maand augustus in bloei staan kom je op deze route regelmatig tegen.

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/buurserzand> (Heide)

Poldergreet

Poldergreet

Volgens een aantekening zou hier een vrouw met de naam Poldergreete in de buurt hebben gewoond. Zij was gehuwd met Bach. Het bovenste gedeelte van de put is gebruikt bij De Bommelas. Hier is verder niets over bekend.

Los hoef Bommelas

Los hoes Bommelas

Op de grond van de Buurser marke, dicht bij de grens met de marke Honesch, bouwde Gerrit Jan Keizers zijn 'los hoes', een boerderij waarbij woning en stal zich in één ruimte bevinden.

Het gezin woonde voordien op de Weuste in de Krukk'nhook maar moet daar korte tijd later zijn vertrokken naar het huidige Brezan. Zie verder het bord dat hier geplaatst is.

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/buurserzand/monument/de-bommelas>
(Los Hoes Bommelas)

Rustpunt De wakel

Rust- informatiepunt De Wakel

Wakel is het Twentse woord voor jeneverbes. De oude werkschuur van Natuurmonumenten, De Wakel genoemd, is omgetoverd tot een heerlijke pauzeplek. Hier vind je ook informatie over het Buurserzand. Voor openingstijden: zie website.

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/buurserzand/informatiepunten/de-wake>
I-in-het-buurserzand (Rust-informatiepunt De Wakel)